

MEDĪBU SUŅU PĀRBAUDE APLOKĀ IEVIETOTAS MEŽA CŪKAS MEDĪBĀM

1. Pārbaudes var tikt organizētas visu gadu.
2. Pārbaudes ir atļautas sekojošu medību šķirņu suņiem: laikām, dzinējsuņiem, medību terjeriem, takšiem un kontinentālajiem putnusuņiem.
3. Pārbaudēs var piedalīties suņi vecumā no 1 gada līdz 10 gadiem ieskaitot.
4. Pārbaudē piedalās gan suņi pa vienam, gan jebkuru šķirņu pāri. Pāris – divi suņi, kas pieteikti sekojošajai pārbaudei. Suņi var piederēt vienam vai dažādiem īpašniekiem.
5. Pārbaudes noteikumi gan vienam sunim, gan pāriem ir kopēji, diploms tiek piešķirts pārim, kā vienotai darba vienībai. Diplomi tiek izdoti atsevišķi katram pāri strādājošam sunim, obligāti norādot, ar ko kopā pāri suns strādājis pārbaudes laikā.
6. Suņa (pāra) pārbaudē tiek izmantota viena mežacūka (neatkarīgi no dzimuma), vecumā no 1 – 2 gadiem. Lai pasargātu suņus no traumām, tad pārbaudēs **aizliegts** izmantot kuiļus vai sivēnmātes ar sivēniem.
7. Pārbaudes tiek organizētas īpaši norobežotā meža platībā (voljērā), kas nav mazāka par 4 hektāriem, kurā pirms pārbaudes ielaiž mežacūku. Pārbaudēm izvēlētais meža gabals tiek izvēlēts tā, lai tur būtu koki ar gludiem stumbriem, dažās vietās biezs pamežs un jaunaudzis. Ekspertu darba drošībai voljērā dažādās vietās tiek uzstādīti novērošanas torņi.
8. Pārbaudes laikā pavadonim ir atļauts atrasties voljēra iekšpusē kopā ar ekspertu komisiju un dot sunim uzmundrinošu pavēli uzsākt zvēra meklēšanu pārbaudes sākumā.
9. Pirms pārbaudes sākuma tiek testēta suņu attieksme pret šāvieni (ar tukšām patronām). Suņi, kuri baidās šāviena, pārbaudē nepiedalās.
10. Sunim (pārim) zvēra atrašanai tiek dotas 10 minūtes. Kad suns (pāris) atraduši zvēru, viņiem tiek dots laiks, ko nosaka ekspertu komisija, lai strādātu ar zvēru, bet laiks nevar būt ilgāks par 15 minūtēm.
11. Suns vai pāris tiek noņemti no pārbaudes, ja:
 - 11.1. neatkāpjas no vedēja un nedodas meklēt 3 minūšu laikā pēc sākuma
 - 11.2. uzošņājot zvēru, tie nedodas pa pēdām, neiekļaujas pēddziņa atvēlētajā laikā;
 - 11.3. atrodot zvēru, baidās un necenšas tam uzbrukt.
12. Pārbaudē tiek noskaidrotas un novērtētas sekojošas medību iemaņas un darbības elementi: maņas (oža, dzirde, redze), pēddziņa, drosme un niknums, balss, noturīgums, uzbrukuma meistarība, izveicība, paklausība un pāra darbības saskaņotība:
 - 12.1. Maņas – spēja sameklēt un atrast zvēru ar ožas, redzes un dzirdes palīdzību

- 12.2. Pēddziņu raksturo suņa kustības ātrums, platums un dziļums.
- 12.3. Drosme un niknums parādās suņa uzvedībā, ieraugot zvēru, kā arī suņa reakcijā uz zvēru.
- 12.4. Balsi raksturo spēks, skanīgums, plašums un šķirnīgums.
- 12.5. Noturīgums parādās uzcītībā, ar kādu suns (pāris) dzen zvēru līdz tas apstājas; meklē to un aprej, kad zvērs apstādināts.
- 12.6. Uzbrukuma meistarība – uzvedība zvēra tuvumā un tālākā darbība tā aizturēšanā līdz pienāk pavadonis šāviena attālumā.
- 12.7. Izveicība – ātrums un kustības vieglums, zvēra apriešanas un izvairīšanās no uzbrukumiem laikā, suņa (pāra) spēja izvairīties no zvēra uzbrukumiem.
- 12.8. Paklausība – precīza un nekļūdīga pavadoņa pavēļu un signālu izpilde.
- 12.9. Darbības saskaņotība (tikai pāriem) – spēja draudzīgi dzīt pēdas, reaģēt uz balsi, savstarpēji palīdzēt cits citam darbā.
13. Pārbaudē suņa (pāra) darbs ar voljērā ievietotu mežacūku tiek vērtēts pēc sekojošas maksimālo punktu skalas:

Maņas	Pēddziņa	Drosme	Balss	Noturība	Uzbrukums	Izveicība	Paklausība	Saskaņotība	Kopā
Strādājot individuāli									
5	10	20	10	15	20	15	5	-	100
Pāru darbā									
-	5	20	10	15	20	15	5	10	100

14. Pārbaudi izturējušiem suņiem tiek piešķirti diplomi, ņemot vērā sekojošu minimālo punktu skaitu:

Diploma pakāpe	Kopējais punktu sk.	Drosme	Noturība	Uzbrukuma meistarība	Izveicība	Darbības saskaņotība
Strādājot vienam sunim						
I	80	16	13	16	13	-
II	70	14	11	14	11	-
III	60	10	8	10	8	-
Strādājot pāri						
I	80	16	13	16	13	8
II	70	14	11	14	11	7
III	60	10	8	10	8	6

Orientējoša novērtējumu skala un aptuvenais novērtējuma pazeminājums medību suņu pārbaudēs uz mežacūku

Prasības augstākajam novērtējumam	Augstākais vērtējums	Nepilnības, trūkumi vērtējuma ieguvei	Orientējošais novērtējuma pazeminājums
1. Maņas			
Suns (pāris), izmantojot ožu, redzi un dzirdi, ātri un pārliecinoši atrod zvēru	5	Atkārtoti pārbauda pēdas, bet pietiekami ātri atrod to	1 - 2

		Ilgstoši aizkavējas zvēra izkārņījumu atstātās vietās, bet iekļaujas noteiktajā laikā	3 – 4
--	--	---	-------

2. Pēddziņa

Pēddziņai jābūt ātrai un plašai, pārsvarā galopā, kārtīgi apošņājot spēcīgākās zvēra atstāto pēdu vietas.	10	Pēddziņa plaša, bet ātrums nepietiekams, skrien rikšiem	2
		Pēddziņa šaura, tā laikā pāriet sīkos rikšos, nepievērš uzmanību spēcīgākajām zvēra pēdu vietām	4
		Pēddziņa šaura, apejot spēcīgākās zvēra pēdu vietas	6
		Negribīga pēddziņa, galvenokārt soļos, apejot spēcīgākās zvēra pēdu vietas	8

3. Drosme un niknums

Atrodot zvēru, suns (pāris) nikni un drosmīgi tam uzbrūk, kožot sāpīgākajās vietās, liekot zvēram riņķot uz vietas.	20	Nikni uzbrūk no visām pusēm zvēram, nemēģinot bieži kost, taču neļauj zvēram izkustēties no vietas	2
		Drosmīgi uzbrūk zvēram, metas kost vai arī bez tā neļauj zvēram pārvietoties	4
		Nikni aprej, nekožot, zvērs nedaudz pārvietojas vai lēni iet	6

		Neuzbrūk nikni, zvēru nepamet, neliek tam bēgt	7-9
		Strādā, ievērojot nozīmīgu distanci, vēršot zvēra uzmanību uz sevi, tādejādi kavējot to pārvietoties	10
		Bailīgi aprej no attāluma	12

4. Balss

Sunim (pārim) zvēru jāaprej ar spēcīgu, skanīgu un šķirnei atbilstošu rējienu.	10	Rējiens padobjš, vai skanīgs, bet ar pārtraukumiem	2
		Balss mazskanīga, bet rej nepārtraukti	4
		Balss neatbilst šķirnei, rējiens nepārtraukts	6
		Rējiens aizsmacis, ar pārtraukumiem.	7

5. Noturība

Sunim (pārim) neatlaidīgi jāseko zvēram līdz tas apstājas. Bez pavadoņa komandas nedrīkst pamest zvēru. Jāaprej to pirms pienāk pavadonis.	15	Zvēra dzīšana 5 – 10 metru attālumā	2
		Neaprej zvēru, kad tas apstājas, pēc tam atsāk riešanu	4
		Pabēg nost, zvēram apstājoties, bet atkal atgriežas	6

		Pienākot pavadonim, pamet zvēru, pēc pavadoņa pavēles atgriežas	7
		Beidz riešanu un pamet zvēru	8-10

6. Uzbrukuma meistarība

Sunim (pārim) jāuzbrūk zvēram ar lielu azartu, kožot tam kājās vai ciskās. Strādājot pāri viens no suņiem novirza zvēra uzmanību, aprejot to no priekšpusēs.	20	Suns (pāris) azartiski uzbrūk zvēram pārsvarā no sāniem, tver zvēru aiz ausīm, vai uzbrūk no priekšpusēs	2
		Reti un nesāpīgi cenšas iekost zvēram dažādās vietās	5-6
		Strādā galvenokārt zvēra priekšpusē bet ar azartu	5
		Suns (pāris) strādā bez azarta, uzbrūkot zvēram no dažādām pusēm, nemēģinot kost	8-9
		Suns (pāris) aprej zvēru no mugurpusēs, ja zvērs uzbrūk, suns bailīgi atkāpjas	12

7. Izveicība

Suņa (pāra) izveicība ietver spēju ātri un veikli izvairīties no jebkuriem zvēra uzbrukumiem, nepakļaujot sevi briesmām	15	Veikli izvairās pabēgot malā, bet uz īsu brīdi zaudē cīņas priekšrocību	2
		Veikli izvairās pabēgot	4

malā, bet patālu un uz ilgāku laiku zaudē priekšrocību cīņā

Nemākulīgi izvairās, saņemot zvēra triecienus, bet turpina uzbrukt 7

8. Paklausība

Suņim (pārim) jāpilda visas pavadoņa pavēles un signālus, jāatsaucas pavadoņa aicinājumam	5	Suns (pāris)_nelabprāt pilda pavadoņa pavēli pienākt pie viņa	2
		Suns nepakļaujas pavadoņa pavēlēm	4

9. Saskaņotība darbā (tikai pāriem)

Suņiem (pārim) draudzīgi jāmeklē zvērs, ātri jāatsaucas otra balsij, azartiski jāuzbrūk un savstarpēji jāpalīdz uzbrukuma laikā, noturot zvēru uz vietas.	10	Dzenot apjūk, uz otra balsi atnāk ar nokavēšanos, bet kopā azartiski uzbrūk.	2
---	----	--	---

		Nav sistēmas uzbrukumam, uz rējienu atnāk ar nokavēšanos un uzbrūk zvēram no jebkuras puses	4
--	--	---	---

		Dzenot seko viens otram, uzbrūk bez sistēmas, pārsvarā no galvas puses, nepalīdzot viens otram, kad zvērs uzbrūk	Līdz 6
--	--	--	--------